

Kvalitetsmelding oppvekst 2017/2018

Kommunale barnehager og grunnskolen i Ørland

Innhold

1. Innledning	5
1.1. Bakgrunn og hjemmelsgrunnlag	5
1.2. Tilstandsrapport/kvalitetsmelding	5
1.3. Barnehagens- og skolens kvalitetsrapport til barnehage- og skoleeier	5
1.4. Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver	6
1.5. Krav om skolebasert vurdering	6
1.6. Nasjonalt kvalitetsvurderingssystem	6
1.7. Det generelle systemkravet	6
1.8. Personvern	7
2. Oppvekstsektoren i Ørland - sammendrag	8
2.1. Hovedmål i kommunedelplanen	8
3. Barnehagen	10
3.1. Organisering	10
3.1.1. Barn og ansatte	10
3.2. Ledelse	10
3.3. Barnet i sentrum	10
3.3.1. Mål for kvalitetsarbeidet	10
3.3.2. Barnehagens rolle som oppvekst- og læringsarena	11
3.3.3. Kvalitet	11
3.3.4. Lokalt kvalitetsarbeid	11
3.3.5. Overgangen barnehage / skole.	12
3.4. Foreldresamarbeid	12
4. Grunnskolen	13
4.1. Elever og undervisningspersonale	13
5. Skole- og læringsmiljø	13
5.1. Vurdering for læring	14
5.2. Mobbing på skolen	15
5.3. Mestring	15
5.4. Støtte fra lærer	17
5.5. Læringskultur	17
5.6. Elevdemokrati og medvirkning	18
5.7. Utdanning og yrkesveiledning	18
6. Læringsresultater	19
6.1. Nasjonale prøver	19
6.2. Avgangskarakterer	23
6.3. Grunnskolepoeng	24
7. Gjennomføring - videregående skole	25

8. System for oppfølging	26
8.1. System for skolebasert vurdering	26
8.2. Skoleeiers styringsdialog	26
9. Oppsummering	27
9.1. Læringsmiljø.....	27
9.2. Resultater	28

1. Innledning

1.1. Bakgrunn og hjemmelsgrunnlag

Opplæringslovens § 13-10 pålegger kommunene å etablere et forsvarlig system som sikrer at alle lovens krav oppfylles. I forarbeidene til Opplæringsloven legges følgende føringer for skoleeiers forsvarlige system:

- Systemet skal være egnet til å avdekke eventuelle forhold som er i strid med lov og forskrift.
- Det forutsetter jevnlig resultatoppfølging og vurdering av om lovverket etterleves.
- Systemet skal sikre at det blir satt i verk tiltak for å gjenopprette lovlig tilstand dersom lovbrudd avdekkes.
- Skoleeier står fritt til å utforme sitt eget system som er tilpasset lokale forhold.

Disse minimumskravene skal knyttes til all skolens virksomhet. Det innebærer for skoleeier at:

- Skolebasert vurdering skal gjennomføres systematisk og jevnlig.
- Det lokale arbeidet på skolene skal kvalitetssikres.

1.2. Tilstandsrapport/kvalitetsmelding

Som et ledd i Ørland kommunes system for å etterleve lovens og forskriftens krav til skoleeier, utarbeider Ørland kommune en årlig skriftlig rapport over tilstanden i skolen. I Ørland kommune er det politisk vedtatt via årshjul for skoleeiers styringsdialog at det utarbeides en rapport benevnet som «Kvalitetsmelding for oppvekst» hvert 2. år. Den omhandler rapportering både for barnehage- og grunnskolelæringsmiljøet. De andre årene utarbeides det en enklere rapport, tilstandsrapport grunnskole som bare omfatter tall for læringsmiljø og elevresultater i henhold til lovkrav.

Rapporten skal bidra til:

- Økt refleksjon over eget arbeid og egen praksis
- Kvalitetsheving

- At kommunen oppfylles kravene i forskriften kapittel 2 og 5 i Opplæringsloven
- At skoleeier får tilstrekkelig kunnskap til å se om opplæringen og skolens vurderinger blir gjennomført etter forutsetningene i loven.

Opplæringsloven er førende i forhold til skoleeiers plikt om å utarbeide årlig rapport om tilstanden i opplæringen. I St.meld.nr 31 (2007-2008) fremgår det at det er viktig at styringsorganene i kommunen har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringen. Dette er nødvendig for å følge opp utviklingen av sektoren på en god måte.

Tilstandsrapporten/kvalitetsmeldingen skal som et minimum omtale **læringsresultater, frafall og læringsmiljø**, men kan bygges ut med annen informasjon eller kvalitetsindikatorer som skoleeier mener er formålstjenlig ut fra lokale behov. Den årlige rapporten skal drøftes av skoleeier dvs. kommunestyret, jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd.

1.3. Barnehagens- og skolens kvalitetsrapport til barnehage- og skoleeier.

Som et tillegg til årlig tilstandsrapport/kvalitetsmelding for sektoren, har Ørland kommune vedtatt at hver barnehage og skole skal utarbeide en årlig kvalitetsrapport over tilstanden i den enkelte barnehage og skole. Rapporteringen skal gi barnehage- og skoleeier et best mulig grunnlag for å skaffe seg oversikt over kvalitetsarbeidet i den enkelte barnehage og skole. I kvalitetsrapporten skal barnehagen:

- Redegjøre for organisering, tilrettelegging og gjennomføring av dagen.
- Gi en vurdering av hvorvidt omsorgs- og læringsmiljø bidrar til å nå rammeplanens mål og lokale føringer.

I kvalitetsrapporten skal skolen:

- Redegjøre for organisering, tilrettelegging og gjennomføring av opplæringen
- Gi en vurdering av hvorvidt arbeidsmåtene medvirker til å nå de målene som er fastsatt i Læreplanverket for Kunnskapsløftet og kommunens strategiske dokumenter.

Barnehagens- og skolens kvalitetsrapport skal bidra til:

- Økt refleksjon over eget arbeid og egen praksis
- Kvalitetshving
- At kommunen oppfyller kravene i forskriftens kapittel 2 og 5 i Opplæringsloven
- At barnehageeier får tilstrekkelig informasjon om egen barnehagedrift.
- At skoleeier får tilstrekkelig kunnskap til å se om opplæringen og skolens vurderinger blir gjennomført etter forutsetningene i loven.

Kvalitetsrapportene fra barnehagene og skolene i kommunen danner grunnlaget for utarbeidelsen av denne årlige tilstandsrapporten/kvalitetsmeldingen.

1.4. Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Rammeplanen gir styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen gir også informasjon til foreldre, eier og tilsynsmyndighet. Via barnehagens arbeid med årsplan skal man blant annet gi:

- Informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidspartner og andre interesserte.

Vurdering som blir gjort tilgjengelig for andre, kan bidra til åpen og bred debatt om barnehagens mål, innhold, oppgaver og kvalitet. Vurdering er også viktig for å kunne fornye virksomheten og barnehagen som

organisasjon. Barnehagen bør arbeide med fornyelse bygd på intensjoner som er nedfelt i planene, hensynet til den konkrete barne- og foreldregruppen og aktuelle utfordringer i lokalmiljøet og samfunnet.

1.5. Krav om skolebasert vurdering

Kapittel 2 i Forskrift til opplæringsloven setter krav om at skolene jevnlig skal vurdere i hvilken grad organisering, tilrettelegging og gjennomføring av opplæringen medvirker til å nå de målene som er fastsatt i LK06.

Skoleeier har ansvar for å se til at vurderingen blir gjennomført etter forutsetningene. Skoleeier har også ansvar for å medvirke til å etablere administrative system og å innhente statistiske og andre opplysninger som trengs for å vurdere tilstanden og utviklingen innenfor opplæringen. Videre skal skoleeier sørge for at nasjonale undersøkelser om motivasjon, trivsel, mobbing, elevmedvirkning, elevdemokrati og det fysiske miljøet blir gjennomført og fulgt opp lokalt. Skoleeier skal også sørge for at elevene deltar i de prøver og undersøkelser som fastsettes av departementet, og at reglene for fritak følges.

1.6. Nasjonalt kvalitetsvurderingssystem

Kvalitetsmeldingen er et sentralt element i det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. Regjeringen har fastsatt mål knyttet til læringsresultater, frafall og læringsmiljø som grunnlag for å vurdere kvaliteten i grunnopplæringen, jf. St.meld. 31 (2007-2008). Til de nasjonale målsettingene har regjeringen stilt opp indikatorer som skal gi grunnlag for å vurdere hvor langt skoleeier er kommet i å nå målene.

1.7. Det generelle systemkravet

Skoleeieres plikt til å utarbeide årlige rapporter om tilstanden i grunnopplæringen er en del av oppfølgingsansvaret knyttet til det generelle systemkravet (internkontroll), jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd. Vær oppmerksom på at kravet til internkontroll omfatter alle plikter som pålegges skoleeier

etter lov og forskrift. Det generelle systemkravet er derfor videre enn det tilstandsrapporten dekker.

1.8. Personvern

Tall som lastes direkte inn fra Skoleporten, kan for små enheter inneholde indirekte identifiserbare opplysninger. Dette kan være taushetsbelagte opplysninger etter forvalt-

ningsloven § 13 og/eller personopplysninger etter personopplysningsloven § 2 nr. 1. Tilsvarende vil også kunne gjelde for lokale indikatorer. Det minnes om at disse opplysningene må behandles i tråd med forvaltningslovens og/eller personopplysningslovens bestemmelser.

Ørland, 26.09.2018

Odd-Erik Røstad
Kommunalsjef oppvekst

2. Oppvekstsektoren i Ørland - sammendrag

I Ørland har barnehage- og skoleeier over tid hatt stort fokus på kvaliteten i opplæringen. Ressurser til tidlig innsats og arbeid med kvalitet er prioritert både i barnehage og grunnskole i inneværende planperiode. I barnehagene og grunnskolene har flere satsinger hatt stor prioritet for å øke barnas og elevenes utbytte av opplæringen ytterligere.

Fra året barnehage-/skoleåret 2017/2018 kan følgende nevnes:

- Barnehegebaseret kompetanseutvikling
- Veilederkorps i grunnskolen
- Språkkommunesatsingen
- Læringsmiljø-/relasjonsnettverk i grunnskolen
- Digital kompetanse i barnehage og grunnskole
- Kvalitetsarbeid via års-/utviklingsplaner i barnehage og grunnskole

Både lokale kvalitetsrapporter og eksterne analyser viser at oppvekstsektoren i Ørland er i positiv utvikling. Det årlige kommunebarometeret som produseres av «Kommunal Rapport» viser at barnehagen i 2018 har klatret 110 plasser fra 2017 til 2018, og barnehagen i Ørland rangeres nå på 46 plass i landet. Den samme tendensen finner man igjen på grunnskoleområdet. Grunnskolen har klatret 100 plasser fra 2017 til 2018, og rangeres nå på 257 plass i landet. «Kommunal rapport» oppsummerer resultatene slik:

Bemanningen i barnehagene i Ørland er klart lavere enn i de beste kommunene. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. 48 prosent av ansatte i kommunale barnehager har pedagogisk utdanning. Det er bra. Landsgjennomsnittet er 36 prosent. En liten andel av dem som jobber i barnehagene i Ørland er menn. De beste ligger på 17 prosent menn. I Ørland går 94 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Andelen er høy. Standpunktkarakterene på 10. trinn i Ørland har vært ganske lave de siste fire

årene, målt mot resten av Skole-Norge.

Resultatene i fjor var omtrent på samme nivå som snittet de siste fire årene. 24 prosent av elevene på 5. trinn de siste fire årene ligger på laveste mestringsnivå (av tre). Det er en god statistikk målt mot resten av landet.

Læringsarbeidet i barnehage og grunnskole er forankret i Kommunedelplan for oppvekst 2017 – 2020. Oppvekstsektoren har som mål å tilby et helhetlig oppvekstløp med godt planlagte og gjennomførte overganger mellom barnehage, småskole, mellomtrinn, ungdomstrinn og videregående skole.

I Ørland kommune sitt arbeid med å møte fremtidens utfordringer skal det derfor være et særlig fokus på tidlig innsats og god samhandling mellom alle som kan bidra til å skape et godt oppvekstmiljø for barna. En god oppvekst, og like muligheter til utdanning, er avhengig av at man ser helheten og sammenhengen i tjenesteområder rettet mot barn og unge. Slik vil vi oppnå at alle barn og unge i Ørland får det samme utgangspunktet for å lykkes i barne- ungdoms- og voksenlivet.

2.1. Hovedmål i kommunedelplanen

- Ørland kommune tilbyr et helhetlig lærings- og oppvekstmiljø der **alle** får så godt utbytte av den ordinære opplæringen at de har forutsetninger for å mestre og gjennomføre videregående opplæring.
- Barn og ungdom har en hverdag i barnehage og skole som preges av vennskap, gode opplevelser og høye forventninger til læring.
- Kvalitetsarbeidet på eiernivå preges av god dialog og samhandling mellom barnehage-/skoleeier, administrasjonen og enhetene.
- Ledere og ansatte arbeider med utvikling av gode relasjoner mellom menneskene i barnehagen/skolen med mål om vekst og utvikling for den enkelte og i organisasjonen som helhet.
- Det arbeides med helhetlig organisasjonsutvikling og vedvarende kvalitetsarbeid for å utvikle kvaliteten på tjenestene i sektoren.

- Barnehager og skoler fremstår som profesjonelle aktører der valg begrunnes i kunnskapsbasert praksis, forskning, lovkrav og styrende dokumenter.
- Barnehager og grunnskole er helsefremmende institusjoner med gode læreprosesser der tverrfaglig forebyggende arbeid bidrar til et godt oppvekstmiljø og fremmer barns fysiske og psykiske helse.
- Det er god samhandling mellom heimen og barnehagen/skolen, og foreldrerollen og foreldrenes betydning for barn og elevers mulighet for en best mulig gjennomføring av læringsløpet er tydeliggjort.
- Det pedagogiske tilbudet i barnehagen er målrettet, planlagt, organisert og helhetlig begrunnet.
- Læringsmiljøet i barnehagen tilrettelegges ut fra barna sine interesser og behov, og innbyr til undring og utforskning der alle opplever glede og mestring i kommunikasjon og samspill med andre.
- Barna i barnehagen utvikler grunnleggende ferdigheter innen språk og sosial kompetanse og opplever medvirkning tilpasset alder og egne forutsetninger.
- Alle barn deltar aktivt i et inkluderende fellesskap i barnehagen.
- Alle elever gjennomfører grunnskoleløpet med vitnemål og karakterer i alle fag.
- Alle elever i barneskolen er funksjonelle lesere etter 3. årstrinn
- De faglige resultatene etter 10-årig grunnskoleløp gjenspeiler elevens potensiale og gir et godt grunnlag for opptak i videregående opplæring.
- Den samlede tilbakemeldingen på læringsmiljøundersøkelsen er at elevene trives godt og at der er god kultur for læring.
- Lærerne har en vurderingspraksis som styrker elevenes utbytte av den ordinære opplæringen. Dette gjøres ved systematisk bruk av læringsfremmede tilbakemeldinger i klasserommet.
- Læringssituasjonen preges av god klasseledelse, ansatte som evner å

etablere gode relasjoner, og en opplæring som tilpasses slik at alle elever lærer grunnleggende ferdigheter, sosial kompetanse og opplever mestring ut fra egne forutsetninger.

«I Ørland kommune sitt arbeid med å møte fremtidens utfordringer skal det være et særlig fokus på tidlig innsats og god samhandling mellom alle som kan bidra til å skape et godt oppvekstmiljø for barna. En god oppvekst, og like muligheter til utdanning, er avhengig av at man ser helheten og sammenhengen i tjenesteområder rettet mot barn og unge. Slik vil vi oppnå at alle barn og unge i Ørland får det samme utgangspunktet for å lykkes i barne- ungdoms- og voksenlivet.»

Kommunedelplan oppvekst 2017 - 2020

3. Barnehagen

3.1. Organisering

I Ørland kommune skal alle barn få tilbud om barnehageplass. Det gjennomføres 4 opptak i året, med hovedopptak medio august hvert år. Det er en lokal målsetting om minimum 50 % pedagoger i grunnbemanningen. Barnegruppen skal organiseres slik at det gir stabilitet og trygge rammer i hverdagen, og teamene

organiseres mest hensiktsmessig for barna ut fra tilgjengelige ressurser. Barnegruppene organiseres i primærgrupper med faste pedagoger og assistenter som følger sin gruppe gjennom året. Det gir trygge rammer for barn og foreldre. Kompetanseheving gitt i henhold til regional kompetanseplan skal bidra til faglig utvikling av barnehagen som organisasjon.

3.1.1. Barn og ansatte

Indikatorer og nøkkeltall	2015	2016	2017
Antall barn i barnehage 0 – 5 år (privat og kommunal)	253	278	276
Antall barn i kommunale barnehage 0 – 5 år	170	179	174
Andel ansatte med pedagogisk utdanning i kommunale barnehager	48 %	47 %	53 %
Andel ansatte med barne- og ungdomsarbeiderfag i kommunale barnehager	35 %	32 %	28 %
Andel pedagogiske ledere med godkjent utdanning i kommunale barnehager	100 %	95 %	100 %
Antall barn per årsverk i grunnbemanningen i kommunale barnehager	6,1	6,0	6,0
Antall barn per årsverk i grunnbemanningen i private barnehager	6,1	6,2	6,3

3.2. Ledelse

Styrer er ansvarlig for at barnehagens samfunnsoppdrag blir gjennomført. Dette forutsetter god kunnskap om lov og forskrift, medregnet rammeplan. Ledelse handler om å bruke de ressurser som er tildelt på en god og hensiktsmessig måte. Personalet er barnehagens viktigste ressurs. De ansatte i barnehagen har ulike yrkeskompetanse, noe som krever god ledelse fra alle nivå i barnehageorganisasjonen. Medarbeiderne får konkret tilbakemelding på sitt arbeid gjennom jobbsamtaler. Det er fokus på kollektiv profesjonsutvikling via enhetenes møtestruktur. Pedagogisk utviklingsarbeid skal være nyskapende og det skal være progresjon i hvordan barnehagen tilpasser mål og arbeidsmåter for å fremme barns utvikling og læring, ut fra barna sine interesser og behov.

Styrer har ansvar for og skal være pådriver i barnehagens utviklingsprosesser.

3.3. Barnet i sentrum

Barnehagens personale skal i nær forståelse med heimen ivareta barnets behov og potensiale her-og-nå, samtidig som man legger grunnlaget for, og forbereder livslang læring.

3.3.1. Mål for kvalitetsarbeidet

UDIR: Barns trivsel og utvikling i barnehagen er målet for alt kvalitetsarbeid i barnehagesektoren. Dette målet er uttrykt i barnehageloven og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. I loven står det at formålet med barnehagen er som følger:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannings som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering

3.3.2. Barnehagens rolle som oppvekst- og læringsarena

Barnehagen har en viktig rolle som oppvekst- og læringsarena for barn under opplæringspliktig alder. Barnehagen skal støtte barns utvikling og gi utfordringer til det enkelte barn og barnegruppen. Den skal gi et individuelt tilpasset og likeverdig tilbud, samt bidra til en meningsfull oppvekst for alle barn. Barnehagen som pedagogisk virksomhet har en egenart og tradisjoner som må ivaretas, samtidig som barnehagen skal ses i sammenheng med skolens virksomhet.

Det er viktig å ha et her og nå fokus, samtidig som man har et framtidsfokus med tanke på å gjøre barn rustet til å fullføre videregående opplæring. Barnehagen skal se omsorg og dannings, lek, læring, sosial kompetanse og språklig kompetanse i en helhetlig sammenheng.

3.3.3. Kvalitet

Vi deler kvalitet inn i struktur-, prosess- og resultat kvalitet. Gode relasjoner og samhandling mellom voksne og barn og barna i mellom, prosesskvaliteten, er ifølge forskningen avgjørende for barnets trivsel og utvikling, det vil si resultat kvaliteten. Rammene rundt,

strukturkvaliteten, bidrar til å legge til rette for eller begrense prosesskvaliteten. God struktur kvalitet er imidlertid ingen garanti for at barn trives og utvikler seg. Resultat kvalitet er hva vi ønsker å oppnå med kvalitetsarbeidet, og det er knyttet opp mot mål i lov og rammeplan; her definert som barns trivsel og utvikling.

Strukturkvalitet:

- Personaltetthet
- Kompetanse
- Inne- og uteareal
- Gruppestørrelse
- Organisering

Prosesskvalitet:

- Lyttende og omsorgsfullt samspill mellom voksne og barn.
- Godt samarbeid mellom hjem og barnehage.

Resultat kvalitet:

- Barns trivsel
- Barns språklige, kognitive og sosiale utvikling

3.3.4. Lokalt kvalitetsarbeid

Alle ansatte skal utføre sitt arbeid iht. kvalitetskriterier i. Dette innebærer at alle ansatte skal utøve yrket sitt i henhold til nedfelte standarder for å sikre kvaliteten på tjenesten og utvikle «vår neste praksis». Barna skal få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering, samt å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens innhold. Det fysiske miljøet inne og ute gir mulighet for lek og meningsfylte aktiviteter og opplevelser. Barnehagen skal bidra til at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel. Det jobbes systematisk med barnehagens språkmiljø via en fagansvarlig pedagog som er pådriver i arbeidet. Det er opprettet nettverksgruppe med språkansvarlige fra alle barnehager og PPT som har faste treffpunkt 4 ganger i året. Barnehagens prioriterte språkarbeid er i henhold til nasjonale føringer.

Sosial kompetanse er et av barnehagens prioriterte områder. Det jobbes kontinuerlig med vennskap og å lære barn gode samspillsmønstre. Det er utarbeidet mål for sosial kompetanse for alle aldersgrupper i barnehagens årsplan. Det jobbes kontinuerlig for å motvirke mobbing og krenkelser i barnehagen.

3.3.5. Overgangen barnehage / skole.

I barnehagen gjennomføres skoleforberedende aktiviteter hver uke. Det er utarbeidet en lokal læreplan for skolestartere med vekt på fagområdene i rammeplanen.

Barnehagen samarbeider tett med skolen og har nedfelt en rutinebeskrivelse for møtepunkter mellom pedagoger i barnehage og skole. Informasjon om enkeltbarn gis etter samtykke fra foreldre.

Det er viktig å se sammenhengen mellom barnehage og skole, for å sikre et helhetlig læringsløp for hvert enkelt barn.

3.4. Foreldresamarbeid

FAU er foreldrerådets arbeidsutvalg.

Barnehagen skal ivareta reell foreldreinvolvering gjennom foreldrerådet og FAU.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. I tillegg til de daglige møtepunktene, gjennomfører barnehagen minimum 2 foreldresamtaler hvert barnehageår i henhold til lokale retningslinjer for gjennomføring av foreldresamtaler

«Like muligheter til alle».

Barnehagen og skolen må gi barn og unge den dannelsen og utdannelsen de trenger for å meste fremtiden. Her skal de få formidlet og ta del i de grunnleggende verdiene samfunnet vårt er tuftet på. Alle barn og elever skal oppleve tilhørighet og likeverd, og i barnehage og skole skal alle få sjansen til å bli den beste versjonen av seg selv. En god barnehage og en god skole har høye ambisjoner for hvert enkelt barn – uansett. Gode utdanningsinstitusjoner klarer å løfte alle og har gode rutiner og opplegg for å fange opp de som sliter slik at alle får den støtten de trenger til å lære å lese, skrive og regne. I tillegg jobbes det systematisk med utviklingen av et godt læringsmiljø og elevenes læringsutbytte i alle fag. En god barnehage og en god skole danner og utdanner, jevner ut sosiale forskjeller og gir like muligheter uavhengig av hvor man vokser opp.

Handlingsplan for tidlig innsats og tverrfaglig samhandling

4. Grunnskolen

4.1. Elever og undervisningspersonale

Elever og undervisningspersonale omfatter:

- Antall elever i Ørlandskolen
- Årsverk i grunnskolen
- Andel elever som har spesialundervisning

- Gruppestørrelser/lærertetthet i ordinær undervisning

Elevtall/ årsverk for undervisningspersonale

Antall elever og årsverk som er registrert ved grunnskolene per 1. oktober i 2017 danner grunnlaget for nøkkeltallene.

Indikatorer og nøkkeltall	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Elevtall	605	610	582	568	588
Lærerårsverk	60,1	56,6	53,6	56,4	57,9
Årsverk assistenter	3,7	6,1	7,1	7,4	7,3
Årsverk ordinær undervisning	43,8	40,0	39,1	40,4	41,7
Årsverk spesialundervisning og særskilt språkoppl.	9,9	9,6	10,1	10,7	11,2
Andel elever som får spesialunderv.	8,3 %	7,2 %	6,9 %	6,3 %	6,1 %
Lærertetthet – ordinær undervisning	14,8	16,3	16,0	15,0	14,9

5. Skole- og læringsmiljø

«Med læringsmiljø menes de samlede kulturelle, relasjonelle og fysiske forhold på skolen som har betydning for elevenes læring, helse og trivsel.»

Et godt skolemiljø er lovfestet i Opplæringsloven, kapittel 9a.

Et godt læringsmiljø i Ørlandskolen skal kjennetegnes ved at barn og unge har en hverdag som preges av vennskap, gode opplevelser og høye forventninger til læring.

Skolens innhold og organisering skal være læringsfremmende, skape motivasjon og gi opplevelse av mestring. Skolene skal gjennom observasjoner, samtaler, kartlegginger og analyser til en hver tid ha oversikt over kvaliteten på læringsmiljøet. Elevene skal oppleve å ha medvirkning i eget læringsarbeid. Deltakelse i avgjørelser omkring egen læring bidrar positivt i form av utvikling av sosiale relasjoner og motivasjon for læring på alle trinn.

Elevundersøkelsen kartlegger elevenes opplevelse av hvordan de trives på skolen, deres motivasjon for å lære, hvordan de opplever lærernes faglige veiledning, hvor tilfredse de er med

elevdemokratiet på skolen og med det fysiske læringsmiljøet. I tillegg svarer elevene på spørsmål om utbredelse av mobbing på skolen. Forskjeller som er mindre enn 0.3 regnes som så små at vi skal være forsiktige med å tillegge de vekt. **Skala: 1-5.** Høy verdi betyr positivt resultat for alle indeksene unntatt mobbing. Når det gjelder mobbing, betyr lav verdi liten forekomst av mobbing.

I tilstandsrapporten er disse læringsmiljøindekser obligatoriske:

- Støtte fra lærer
- Vurdering for læring
- Læringskultur
- Mestring
- Elevdemokrati og medvirkning
- Mobbing på skolen
 - Andel elever som har opplevd mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere

Hva fører til gode resultater?

Klasseledelse handler om lærernes evne til å skape et positivt klima, etablere arbeidsro og motivere til arbeidsinnsats. Det må være et asymmetrisk forhold mellom lærer og elev siden ledelse handler om samarbeid, blir lærerens relasjonelle kompetanse avgjørende. Internasjonal forskning viser at det er viktig at læreren har en tydelig struktur i undervisningsforløpet, med klart formulerte mål og forventninger til alle elevene tilpasset den enkeltes forutsetninger og behov. Det er også viktig at elevene får konstruktive tilbakemeldinger på sin faglige og sosiale utvikling, og er aktive i sitt eget læringsarbeid. Klasseledelse og vurderingsarbeid henger derfor nøye sammen.

Hva fører til gode resultater?

God vurderingspraksis og tydelig klasseledelse bidrar til høyere motivasjon og innsats, noe som igjen bidrar til at elevene mestrer mer. Da øker sannsynligheten for bedre faglige resultater, at flere fullfører og består videregående opplæring, samt at færre slutter.

5.1. Vurdering for læring

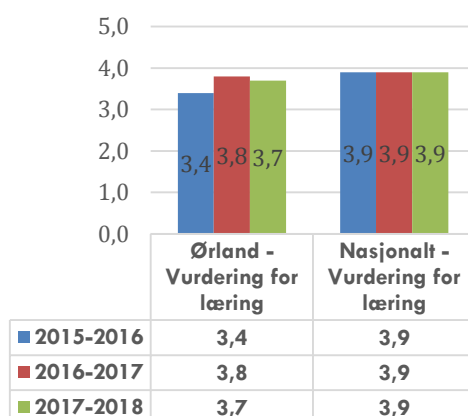
Indeksen kartlegger elevenes opplevelse av de fire prinsippene i vurdering for læring. **Vurdering for læring** er nedfelt og beskrevet som egen forskrift etter Opplæringsloven.

Lokale mål – 2017/2018

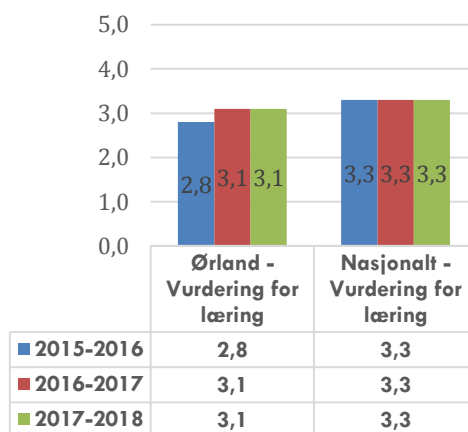
Skolene følger de 4 prinsippene for læringsfremmende vurdering

Elevundersøkelsen - 7. og 10. trinn

Vurdering 7. trinn

Vurdering 10. trinn

Det er særlig **fire prinsipper** som er sentrale i vurderingsarbeid som har til formål å fremme læring.

Elevers og lærlingers forutsetninger for å lære kan styrkes dersom de:

- Forstår hva de skal lære og hva som er forventet av dem.
- Får tilbakemeldinger som forteller dem om kvaliteten på arbeidet eller prestasjonen.
- Får råd om hvordan de kan forbedre seg.
- Er involvert i eget læringsarbeid ved blant annet å vurdere eget arbeid og utvikling

5.2. Mobbing på skolen

Barn som opplever manglende tilhørighet og trivsel på skolen, og som opplever å bli krenket eller mobbet, er i risiko for å utvikle langvarige psykiske helseplager og har også høyere forekomst av somatiske plager. Nyere forskning viser også at barn som blir betegnet som «mobbere», står i like stor fare for å utvikle de samme helseplagene. Et godt psykososialt miljø og et godt læringsmiljø forebygger mobbing. En forutsetning for å kunne skape et godt miljø er planmessig forebyggende arbeid.

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. For å sikre elevene denne retten, har skolen en aktivitetsplikt etter oppl. § 9 A-4. Formålet med denne aktivitetsplikten er å sikre at skolene handler raskt

og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen.

Skolens aktivitetsplikt er delt i fem handlingsplikter. Alle som arbeider på skolen har plikt til **å følge med, gripe inn og varsle** hvis de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Skolen har plikt til **å undersøke og sette inn egnede tiltak** som sørger for at eleven får et trygt og godt skolemiljø.

Analyser av elevundersøkelsen viser at skoler som strever mye med mobbing har lavere læringsresultater. Høsten 2016 er spørsmålene om mobbing revidert. Derfor har vi mindre historikk, men spørsmålene er i følge utdanningsdirektoratet så mye bedre egnet til å analysere mobbing at det er verdt kostnaden i tapt historikk

Elevundersøkelsen – gjennomført på 5. til 10. trinn

Utvalg	Nivå	Snitt	Grenseverdier	Beskrivelse		
Ørland kommune (16-17)	Gul-	4,67	1,0 <= Rød < 4,5 4,5 <= Gul- < 4,7 4,7 <= Gul+ < 4,9 4,9 <= Grønn < 5,1	I følge elevene i ditt utvalg forekommer ikke mobbing så ofte, men det finnes en gruppe elever som sier at de er blitt mobbet på skolen de siste månedene. Resultatet er også nærmere rødt nivå enn grønt nivå.		
Ørland kommune (17-18)	Gul-	4,67	1,0 <= Rød < 4,5 4,5 <= Gul- < 4,7 4,7 <= Gul+ < 4,9 4,9 <= Grønn < 5,1	I følge elevene i ditt utvalg forekommer ikke mobbing så ofte, men det finnes en gruppe elever som sier at de er blitt mobbet på skolen de siste månedene. Resultatet er også nærmere rødt nivå enn grønt nivå.		
Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene?						
	Ikke i det hele tatt	En sjelden gang	2 eller 3 ganger i måneden	Omtrent 1 gang i uken	Flere ganger i uken	Snitt
Ørland kommune (16-17)	242	38	10	4	7	4,67
Ørland kommune (17-18)	235	33	8	9	5	4,67

5.3. Mestring

Å lede en klasse innebærer å skape et miljø som støtter og legger til rette for faglig og sosial læring (Evertson & Weinstein, 2006; Wubbels, 2011). En god klasseleder utgjør en forskjell på elevenes læringsresultat (Marzano, 2009), og det er hva lærer gjør i klasserommet som utgjør denne forskjellen (Hattie, 2009). Som klasseleder

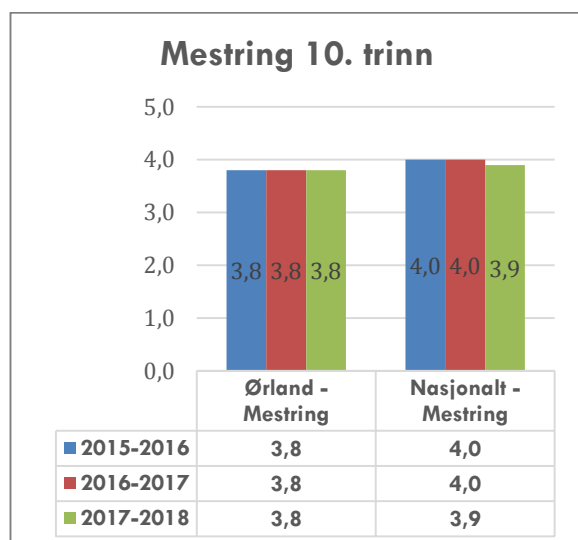
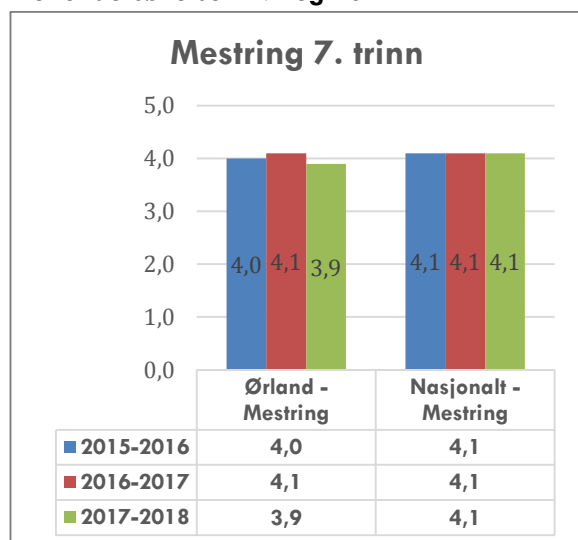
påvirker lærer elevenes læringsutbytte og atferd direkte og indirekte via påvirkning av læringsmiljøet.

Klasseledelse skal videre realisere et sentralt pedagogisk paradoks: Hvorledes skal læreren lede eleven til å lede seg selv? Hvordan skal eleven gjennom medvirkning bidra til sin egen utvikling? Formålet med skolen er å utvikle frie

demokratiske mennesker som kan være til gagn for både seg selv og andre.

Indeksen viser elevenes opplevelse av mestring i forbindelse med undervisning, lekser og arbeid på skolen. Skala: 1-5. Høy verdi betyr positivt resultat.

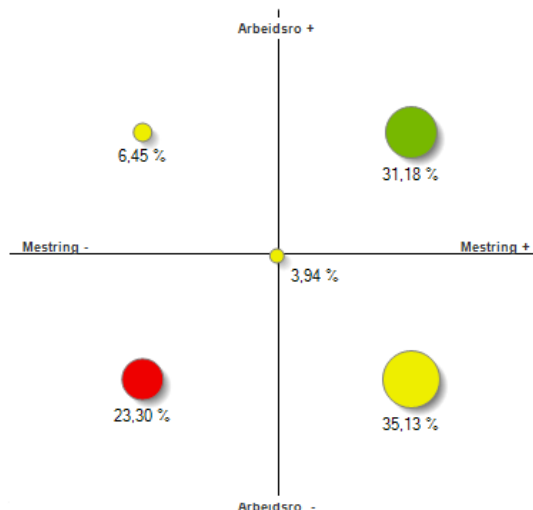
Elevundersøkelsen - 7. og 10. trinn

Klasseledelse handler om lærernes evne til å skape et positivt klima, etablere arbeidsro og motivere til arbeidsinnsats. Opplever elevene både arbeidsro og mestring?

Her ser du hvordan svarfordelingen for elevene plasseres i en firefeltstabell, som består av forholdet mellom arbeidsro og mestring.

Ørland kommune - 7. trinn - 10. trinn (17-18)

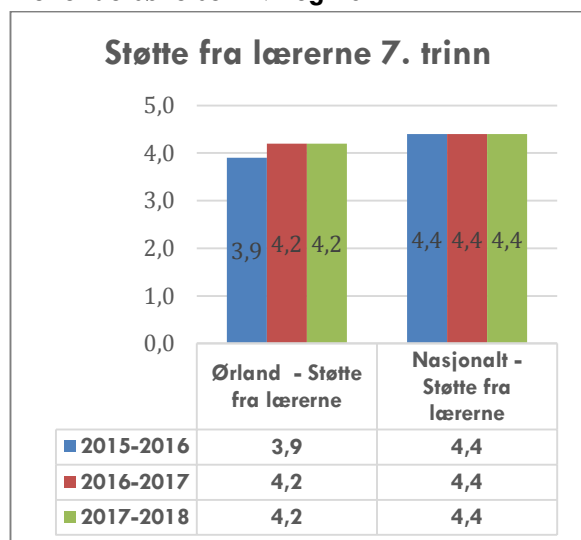

Høy grad av arbeidsro, høy grad av mestring	
I denne kvadranten ser vi andelen elever som oppgir at de både opplever arbeidsro og at de mestrer arbeidsoppgavene i fagene.	
Mindre grad av arbeidsro, høy grad av mestring	
I denne kvadranten ser vi andelen elever som oppgir at de opplever mindre grad av arbeidsro, samtidig som de mestrer arbeidsoppgavene i fagene. Spørsmålet er om disse elevene mestrer arbeidsoppgavene på tross av eller på grunn av at det er mindre arbeidsro.	
Midt	
Her ser vi hvor mange elever som gjennom sine svar i elevundersøkelsen, plasseres ved origo. Denne elevgruppen kjennetegnes ved middels grad av arbeidsro og middels grad av mestring.	
Høy grad av arbeidsro, mindre grad av mestring	
I denne kvadranten ser vi andelen elever som oppgir at de opplever høy grad av arbeidsro, samtidig som de i mindre grad mestrer arbeidsoppgavene i fagene. Er lærerne for opptatt av at det skal være stille og for lite opptatt av at elevene faktisk mestrer arbeidsoppgavene?	
Mindre grad av arbeidsro, mindre grad av mestring	
I denne kvadranten ser vi andelen elever som oppgir at de verken opplever arbeidsro eller mestring. Dette er en elevgruppe som bør følges nøye. Kanskje det er de selv som bråker fordi de ikke opplever mestring?	

5.4. Støtte fra lærer

Indeksen viser elevenes opplevelse av emosjonell og faglig støtte fra lærer. Skala: 1-5. Høy verdi betyr positivt resultat.

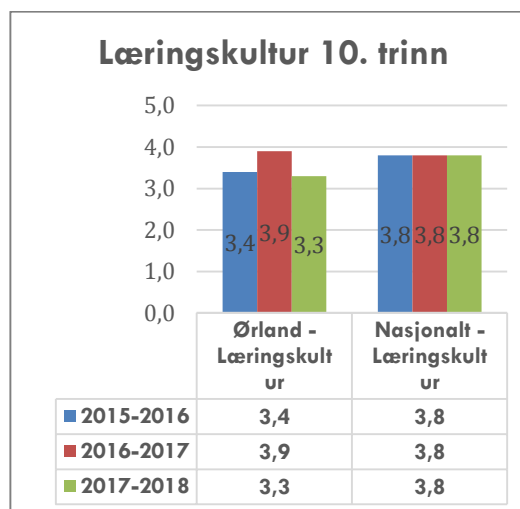
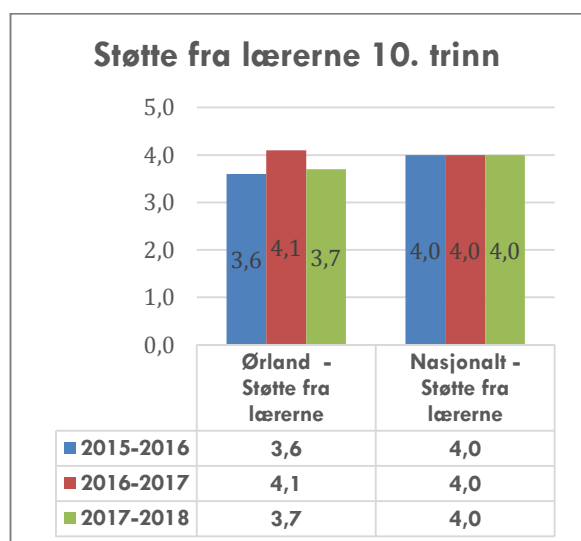
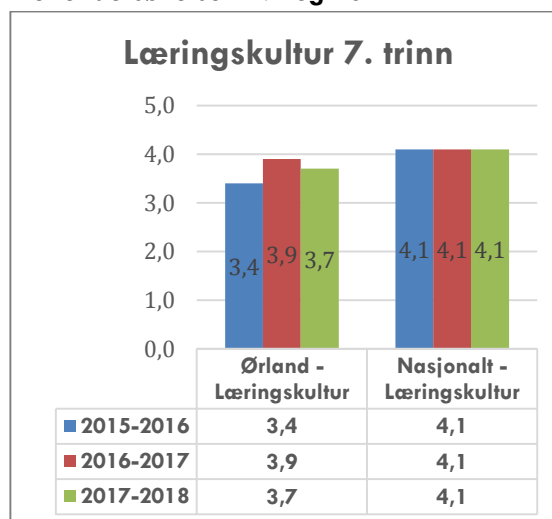
Elevundersøkelsen - 7. og 10. trinn

5.5. Læringskultur

Indeksen viser om elevene opplever at skolearbeidet er viktig for klassen og om det er rom for å gjøre feil i læringsarbeidet.

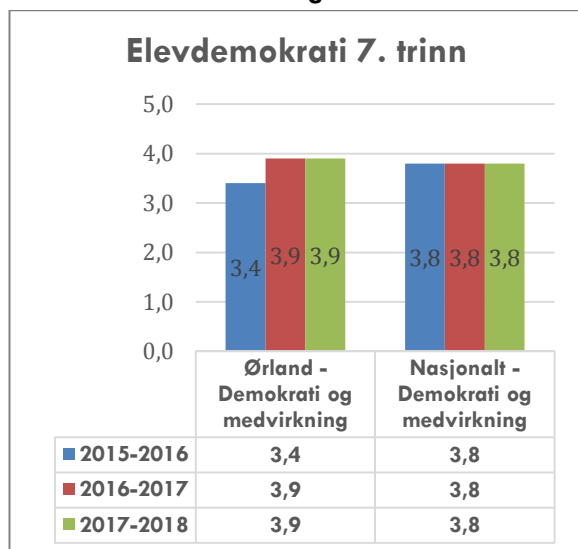
Elevundersøkelsen - 7. og 10. trinn

5.6. Elevdemokrati og medvirkning

Indeksen viser elevenes opplevelse av mulighet for å medvirke i arbeidet med fagene, og om de får være med å bestemme klasseregler og delta i elevrådsarbeid.

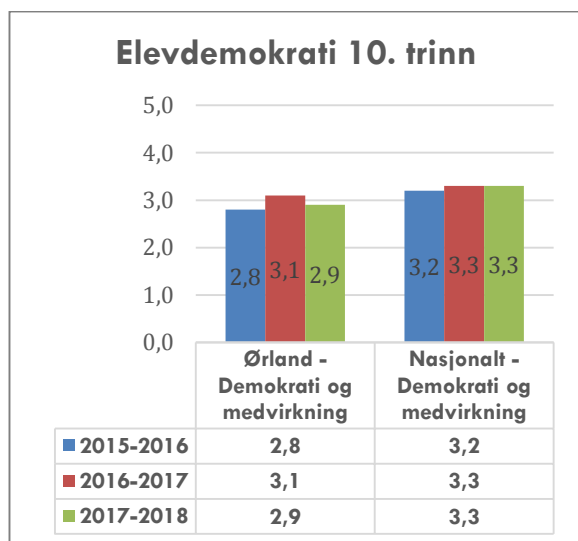
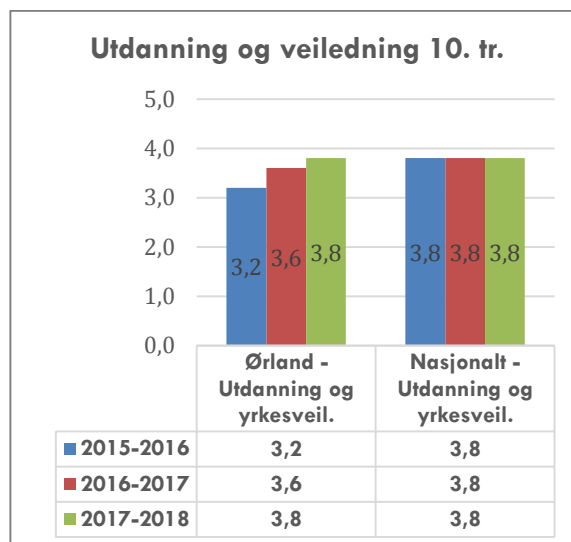
Elevundersøkelsen - 7. og 10. trinn

5.7. Utdanning og yrkesveiledning

Elevene blir stilt spørsmålet om de har fått et godt grunnlag for videre valg av utdanning og yrke, så langt på ungdomsskolen.

Elevundersøkelsen - 10. trinn

6. Læringsresultater

Nasjonale prøver er en del av nasjonalt kvalitetsvurderingssystem (NKVS). NKVS skal bidra til kvalitetsutvikling på alle nivåer i grunnopplæringen, med henblikk på tilpasset opplæring og økt læringsutbytte for den enkelte elev. I tillegg skal det danne grunnlag for lokalt vurderings- og utviklingsarbeid gjennom skoleeiers og skoleleders tilrettelegging for vurderinger og oppfølging av resultater.

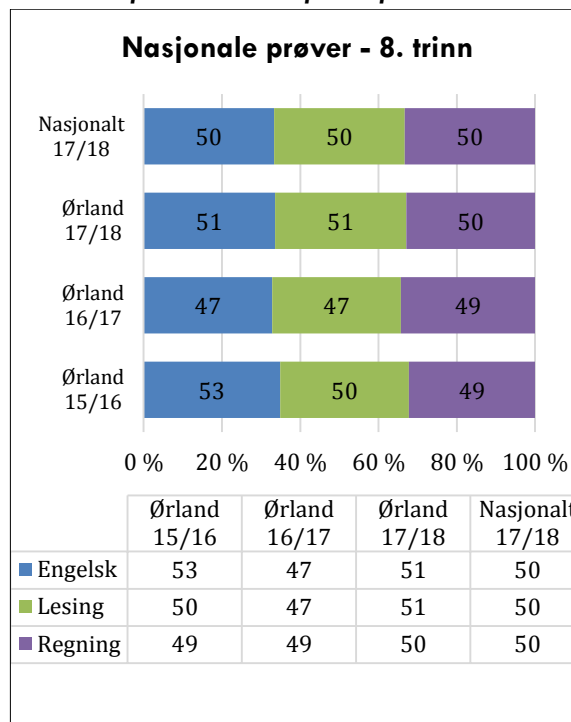
Om resultater

Alle elever som går ut av grunnskolen skal mestre grunnleggende ferdigheter. Dette er ferdigheter som gjør dem i stand til å delta i videre utdanning og i arbeidsliv.

Følgende resultatindikatorer er obligatoriske:

- Nasjonale prøver på 5., 8. og 9. trinn.
- Standpunkt- og eksamenskarakterer i norsk hovedmål, matematikk og engelsk.
- Grunnskolepoeng.

Resultater på 8. trinn - nasjonale prøver

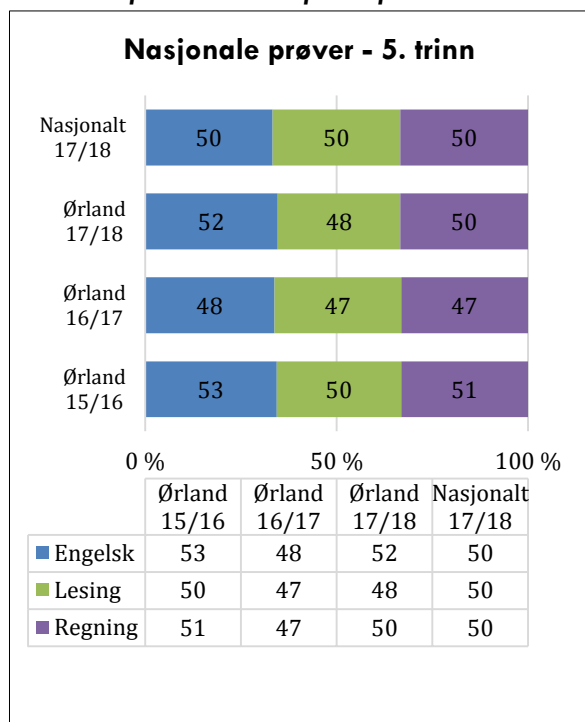

Lokale mål 2017/2018

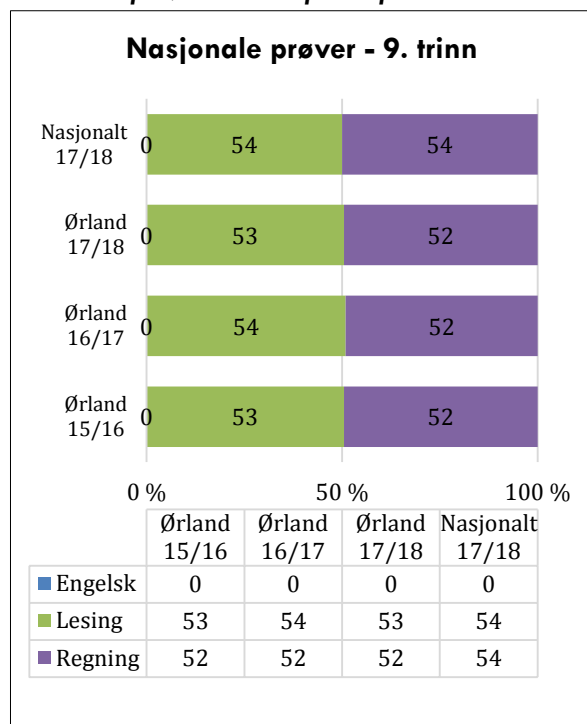
Skolens samlede resultater på nasjonale prøver er på eller over nasjonalt nivå.

6.1. Nasjonale prøver

Resultater på 5. trinn - nasjonale prøver

Resultater på 9. trinn - nasjonale prøver

Fordeling av elevene på ulike mestringsnivå

Figurene viser kommunens elever sammenlignet med landet.

Lokale mål – 2017/2018

Andelen elever på laveste mestringsnivå er under 15 % på barnetrinnet og under 8 % på ungdomstrinnet.

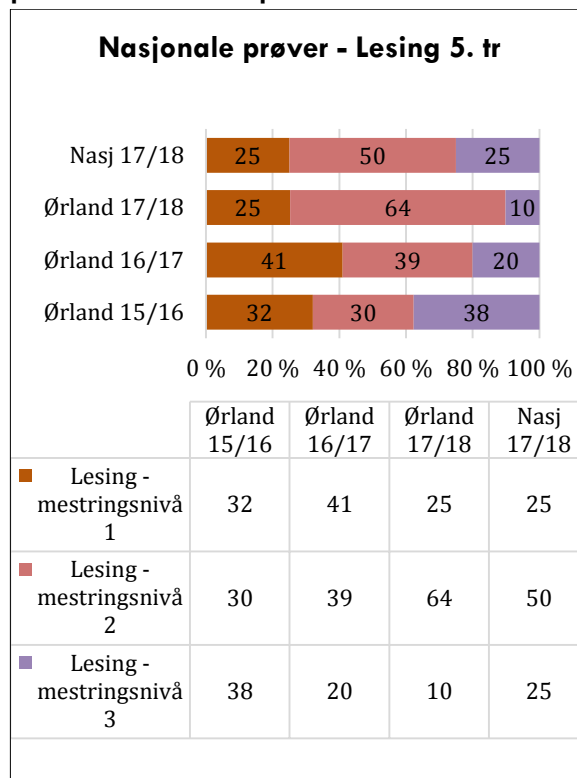
Nasjonale prøver i lesing

Nasjonale prøver i lesing kartlegger i hvilken grad elevenes ferdigheter er i samsvar med mål for den grunnleggende ferdigheten lesing slik den er integrert i kompetansemål i læreplaner for fag i LK06.

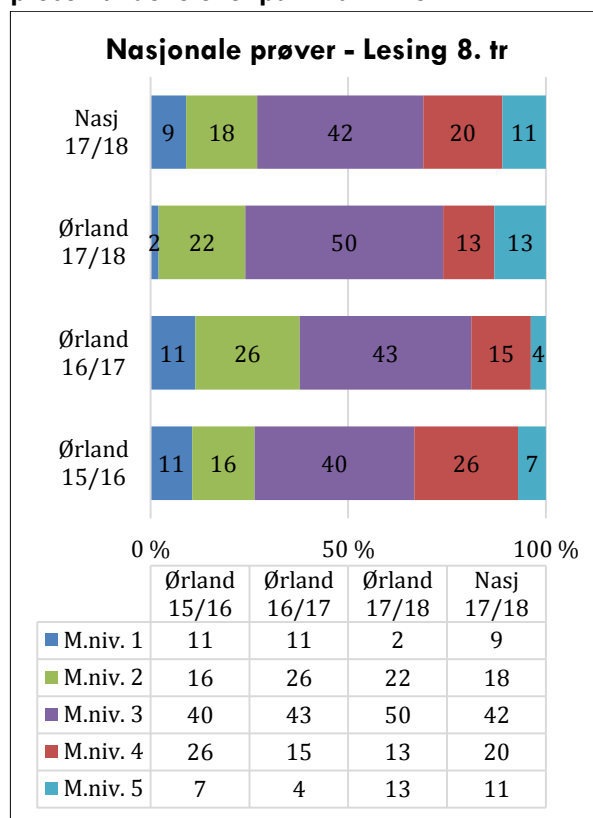
De nasjonale prøvene i lesing omfatter tre aspekter: Elevene skal vise at de kan:

1. Finne informasjon
2. Forstå og tolke
3. Reflektere over og vurdere tekstens form og innhold

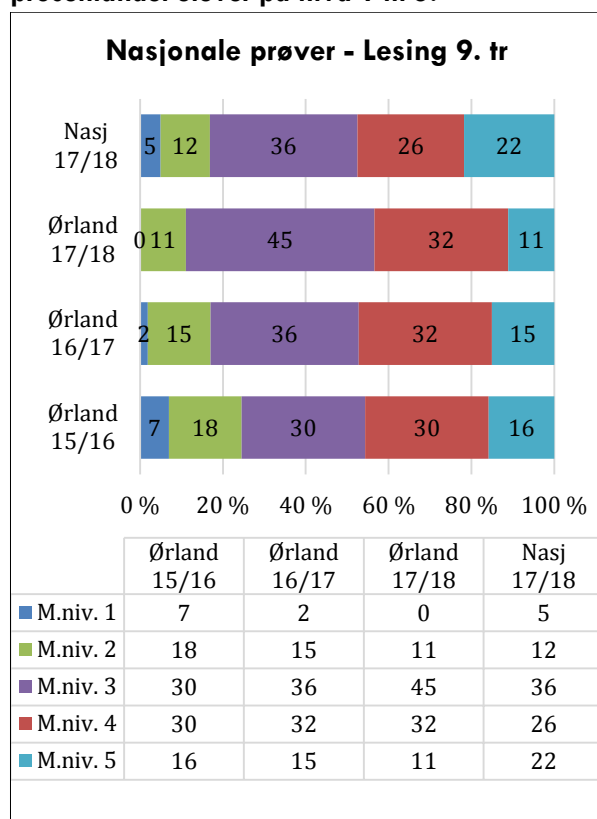
Resultater fra nasjonale prøver i lesing, 5. trinn, prosentandel elever på nivå 1 til 3.

Resultater fra nasjonale prøver i lesing, 8. trinn, prosentandel elever på nivå 1 til 5.

Resultater fra nasjonale prøver i lesing, 9. trinn, prosentandel elever på nivå 1 til 5.

Resultatene fra nasjonale prøver i lesing viser at 25 % av elevene på 5. trinn ligger på mestringsnivå 1. Dette er betydelig bedring fra året før, likt med landssnittet men over den lokale målsettingen på 15 %. I oppfølgingen av prøvene på den enkelte skole er det iverksatt tiltak for å bedre leseferdigheten til elevene i løpet av året. Satsingen på «veiledet lesing» er vurdert å fremdeles være en viktig strategi for leseopplæringen, men det gjøres noen endringer i forhold til den lokale lese- og skriveopplæringsplanen for å øke kvaliteten på begynneropplæringen ytterligere. På ungdomstrinnet viser resultatene at 2 % av elevene på 8. trinn og 0 % av elevene på 9. trinn ligger på mestringsnivå 1. Dette er under landsgjennomsnittet, og bedre enn den lokale målsettingen på 8 %.

Nasjonale prøver i regning

Nasjonale prøver i regning skal kartlegge i hvilken grad elevenes ferdigheter er i samsvar med mål for den grunnleggende ferdigheten regning, slik den er integrert i kompetansemål i læreplaner for fag i LK06. Dette innebærer at nasjonale prøver i regning ikke er en prøve i matematikk som fag.

De nasjonale prøvene i regning dekker tre innholdsområder:

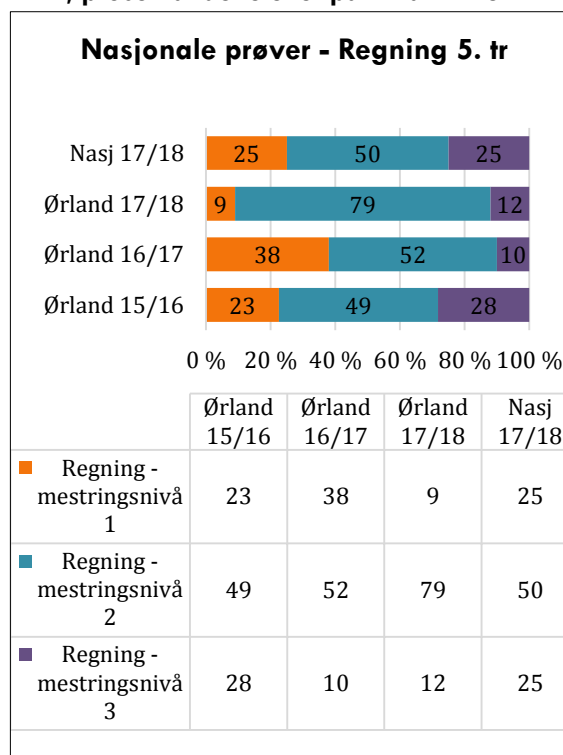
- Tall
- Måling
- Statistikk

Prøvene i regning tar utgangspunkt i hvordan elevene anvender regning i ulike faglige og dagligdagse sammenhenger.

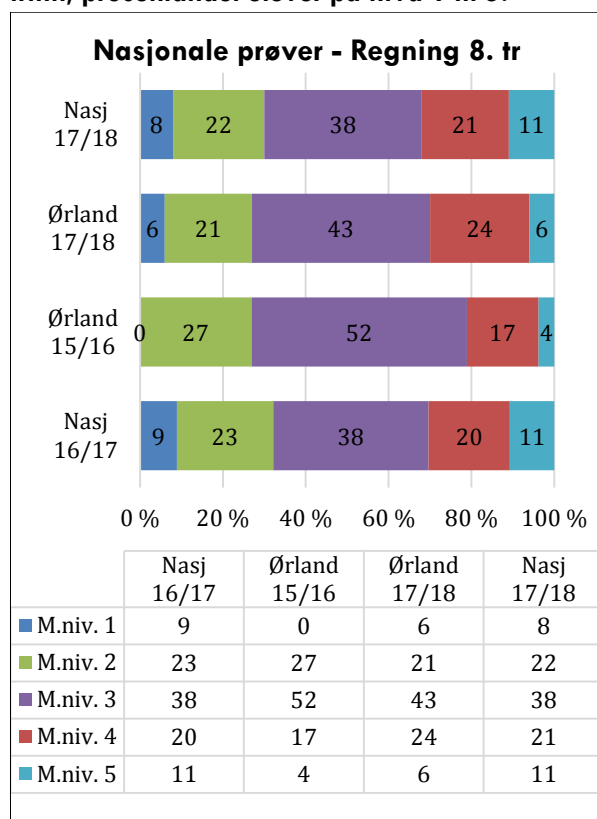
Dette innebærer at elevene forstår hvordan de:

- Kan løse en gitt utfordring
- Kan løse problemet ved hjelp av regneoperasjoner
- Kan vurdere om svarene er rimelige
- Kan ha effektive strategier for enkel tallregning

Resultater fra nasjonale prøver i regning, 5. trinn, prosentandel elever på nivå 1 til 3.

Resultater fra nasjonale prøver i regning, 8. trinn, prosentandel elever på nivå 1 til 5.

Resultatene fra nasjonale prøver i regning viser at 9 % av elevene på 5. trinn ligger på mestringsnivå 1. Dette er betydelig bedring fra året før, bedre enn landssnittet og også bedre enn lokal målsetting på 15 %. På ungdomstrinnet viser resultatene at 6 % av elevene på 8. trinn og 2 % av elevene på 9. trinn ligger på mestringsnivå 1. Dette er under landsgjennomsnittet, og bedre enn den lokale målsettingen på 8 %.

Nasjonale prøver engelsk

Nasjonale prøver i engelsk skal kartlegge i hvilken grad elevenes leseferdigheter i engelsk er i samsvar med kompetansemål i læreplanen for engelsk, knyttet til leseforståelse, vokabular og grammatikk.

Engelsk er ikke en del av de grunnleggende ferdighetene som er integrert i kompetansemål i læreplanene i alle fag i LK06. Prøvene tar utgangspunkt i kompetansemål i ett fag – engelsk.

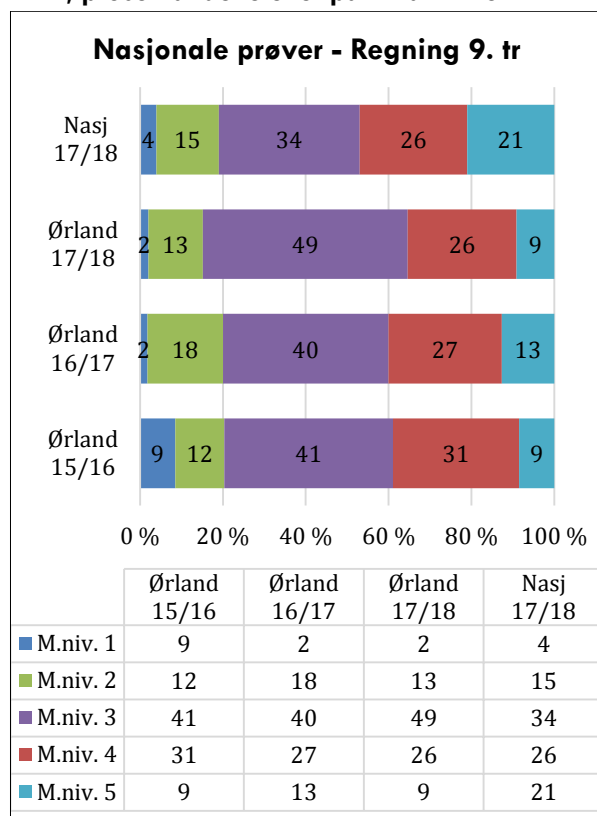
Oppgavene på 5. trinn er knyttet til disse ferdighetene:

- Finne informasjon
- Forstå hovedinnholdet i enkle tekster
- Forstå vanlige ord og uttrykk knyttet til dagligliv og fritid
- Forstå betydningen av ord og uttrykk ut fra sammenhengen de er brukt i
- Bruke vanlige grammatiske strukturer, småord og enkle setningsmønstre

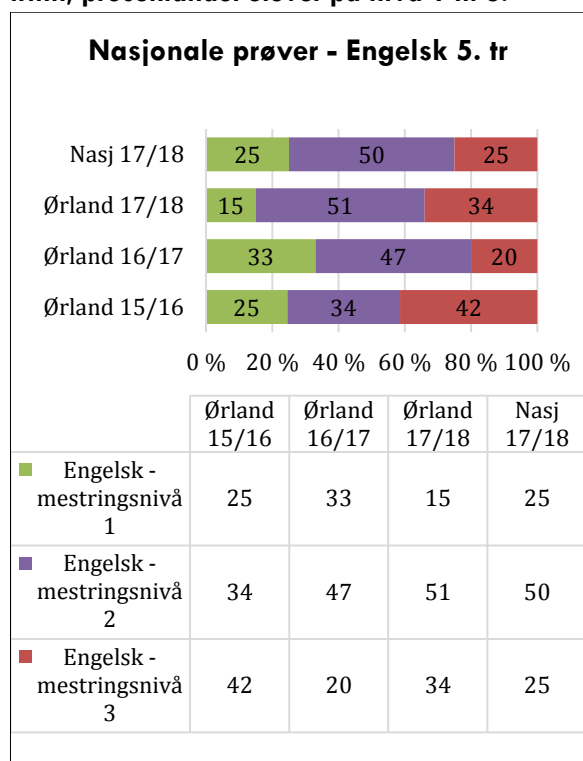
Oppgavene for ungdomstrinnet er knyttet til disse ferdighetene:

- Finne informasjon
- Forstå og reflektere over innholdet i tekster av ulik lengde og forskjellige sjangere
- Beherske et ordforråd som dekker dagligdagse situasjoner
- Forstå betydningen av ord og uttrykk ut fra sammenhengen de er brukt i
- Forstå bruken av grunnleggende regler og mønstre for grammatikk og setningstyper

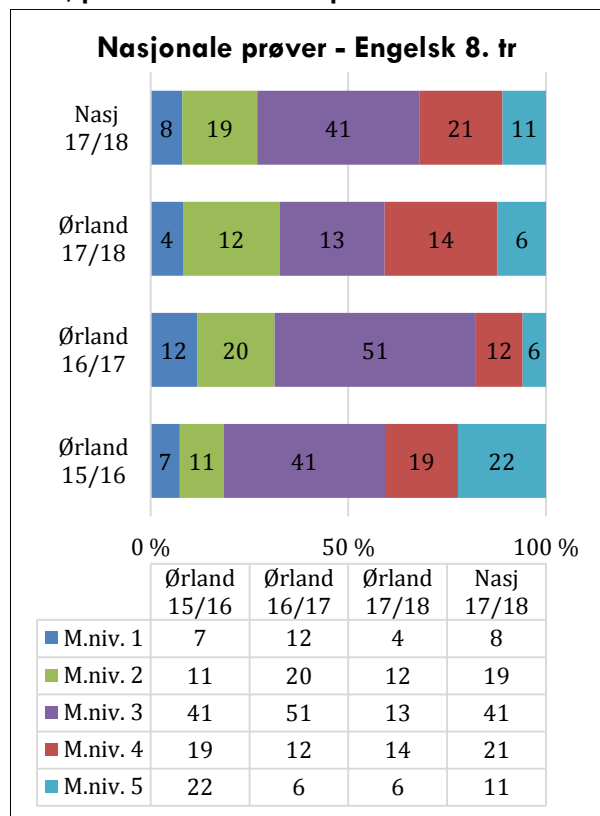
Resultater fra nasjonale prøver i regning, 9. trinn, prosentandel elever på nivå 1 til 5.

Resultater fra nasjonale prøver i engelsk, 5. trinn, prosentandel elever på nivå 1 til 3.

Resultater fra nasjonale prøver i engelsk, 8. trinn, prosentandel elever på nivå 1 til 5.

6.2. Avgangskarakterer

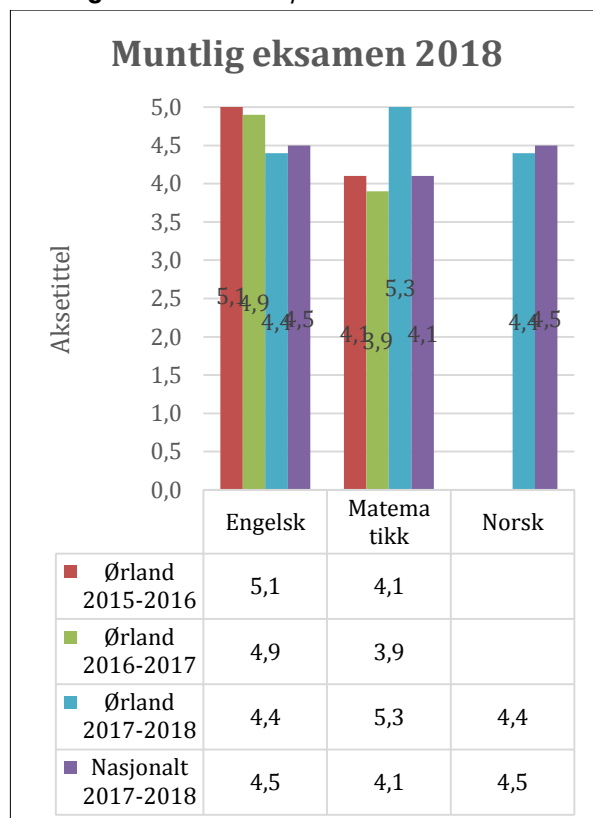
Avgangskarakterer i matematikk, norsk og engelsk

Standpunktkarakterer og karakterer fra eksamen i grunnskolen og i videregående opplæring utgjør sluttvurderingen. Denne vurderingen gir informasjon om kompetansen eleven har oppnådd i faget. Vurderingen skal ta utgangspunkt i målene i læreplanverket. Graderingen beskriver at karakteren i faget:

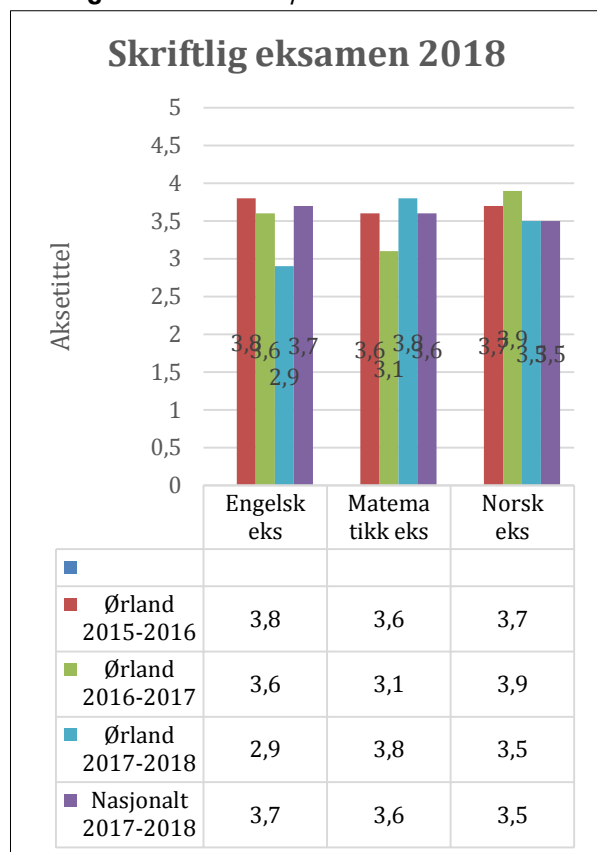
- 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse
- 2 uttrykker at eleven har lav kompetanse
- 3 uttrykker at eleven har nokså god kompetanse
- 4 uttrykker at eleven har god kompetanse
- 5 uttrykker at eleven har meget god kompetanse
- 6 uttrykker at eleven har svært god kompetanse

Karakterskalaen er 1-6. Beste karakter er 6. Karakterene vises som gjennomsnitt.

Muntlig eksamen 2017/2018 – 10. trinn

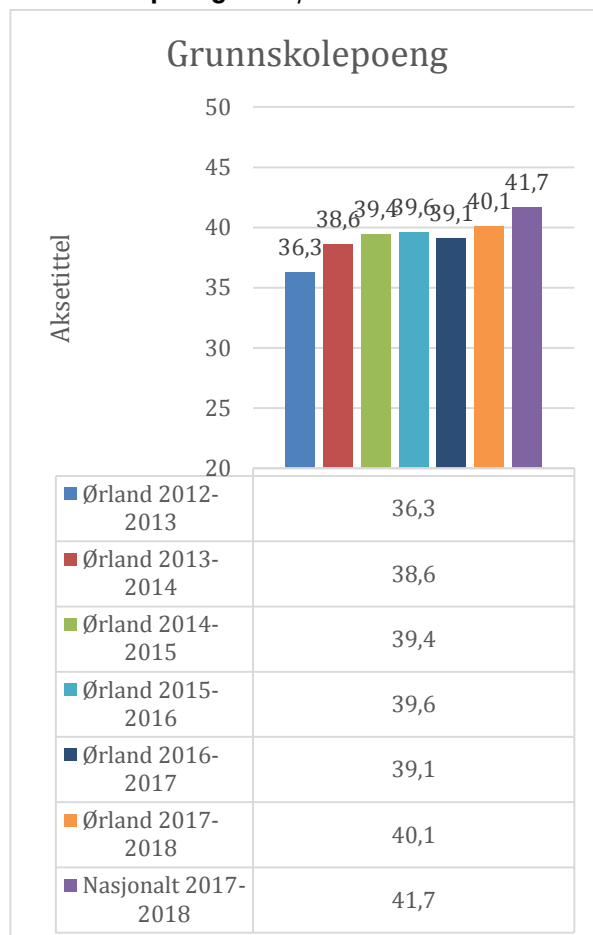
Skriftlig eksamen 2017/2018 – 10. trinn.

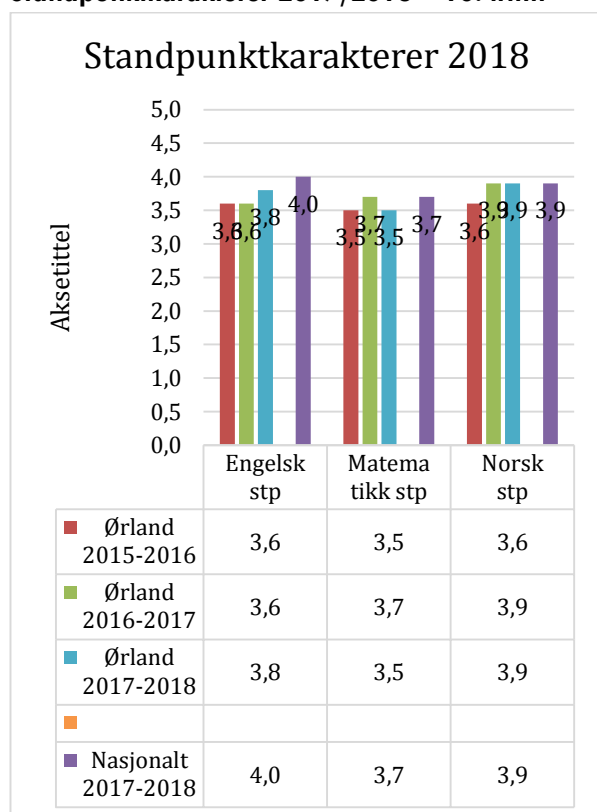
6.3. Grunnskolepoeng

Grunnskolepoeng er et mål for det samlede læringsutbyttet for elever som sluttvurderes med karakterer. Karakterene brukes som kriterium for opptak til videregående skole. Grunnskolepoeng er beregnet som summen av elevenes avsluttende karakterer, delt på antall karakterer og ganget med 10. Hvis det mangler karakterer i mer enn halvparten av fagene, skal det ikke regnes ut poeng for eleven. Grunnskolepoeng presenteres som karakter-gjennomsnitt med én desimal. Grunnskolepoengsummen har stor betydning for, og sterk sammenheng med gjennomføring av videregående skole. Andelen som fullfører og består innen fem år er høyere blant elever som tar studieforberedende utdanningsprogram, enn blant elever som tar yrkesfaglige utdanningsprogram. Dersom man tar høyde for antall grunnskolepoeng elevene har med seg inn i videregående opplæring, er det like stor andel som fullfører og består blant elever i yrkesfaglige utdanningsprogram, som blant elever i studieforberedende utdanningsprogram.

Grunnskolepoeng 2017/2018 – 10. trinn.

Standpunkt karakterer 2017/2018 – 10. trinn

7. Gjennomføring - videregående skole

Det er viktig å være oppmerksom på at data for gjennomføring ikke er endelige før det har gått fem år. Det vil si at vi må gå fem år tilbake i tid for å se reelle gjennomføringstall.

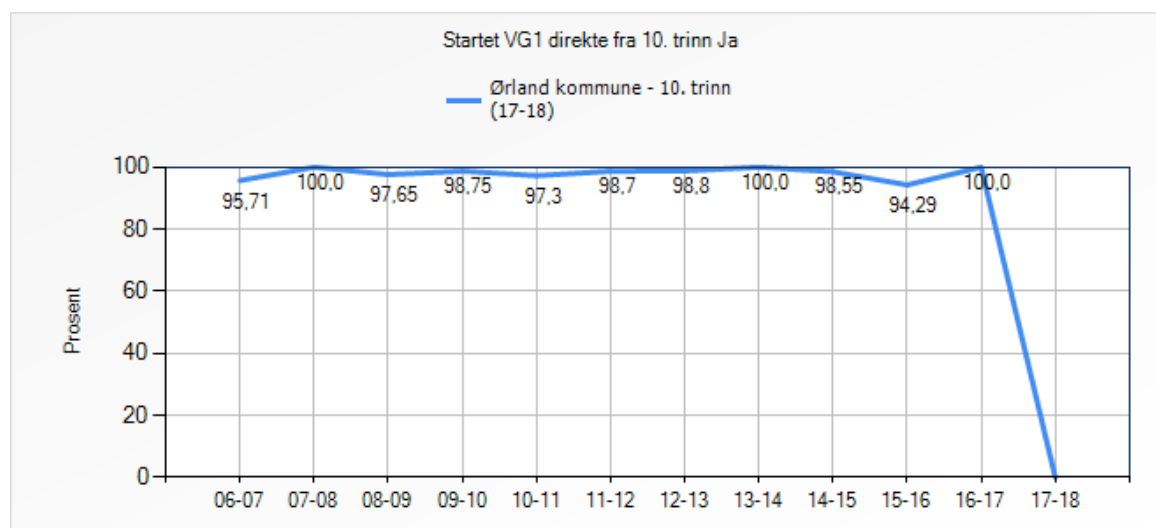
Grafene nedenfor viser gjennomføringen av vg1, vg2 og vg3. Vertikalaksen viser gjennomføring i prosent, og horisontalaksen markerer hvilke avgangskull fra ungdomskolen vi ser gjennomføringen for.

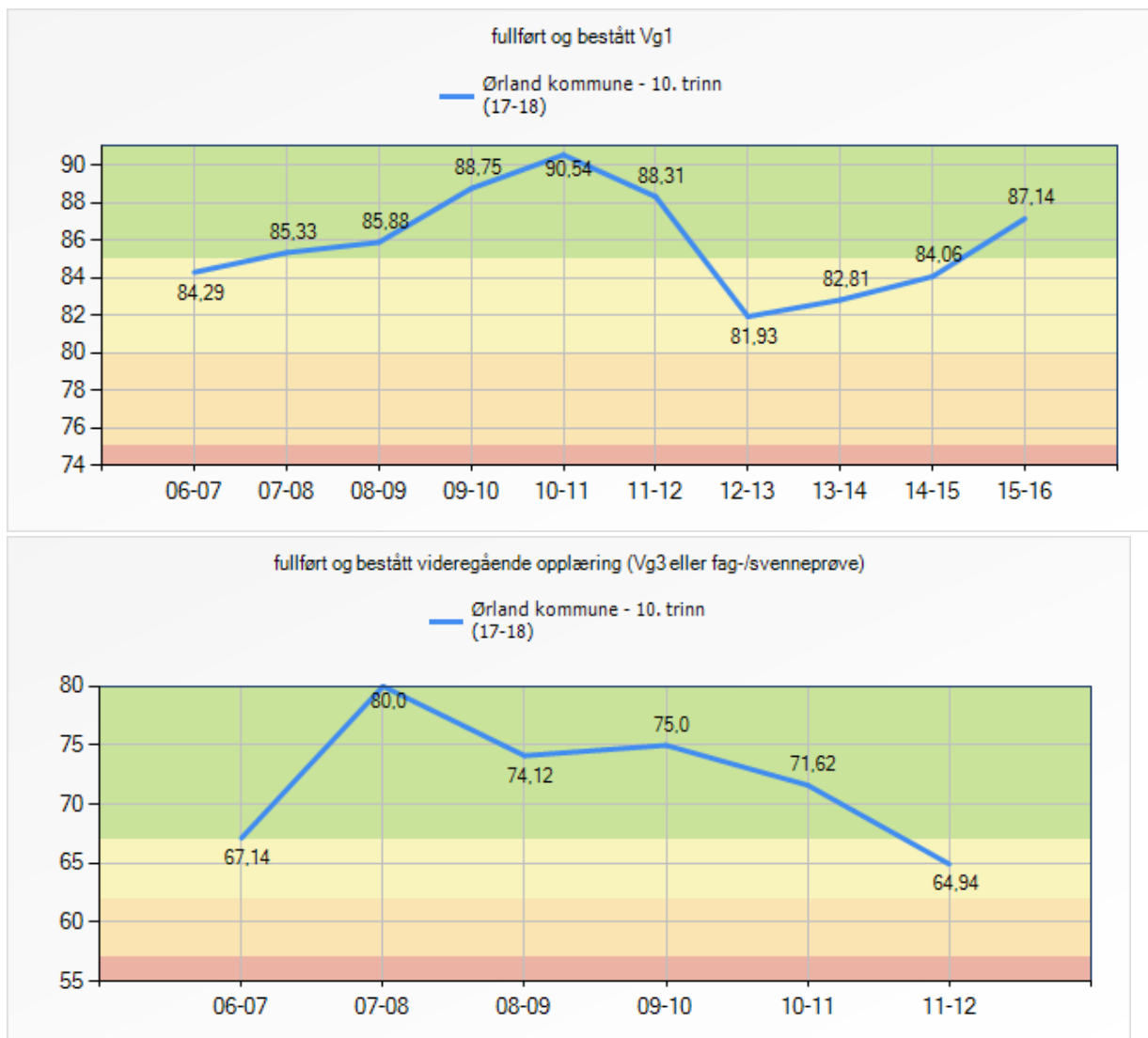
For eksempel: gjennomføringsprosenten for 09-10 i tabellen "fullført og bestått vg1" betyr at x % av elevkullet som gikk ut av ungdomsskolen i 09-10 har bestått vg1. Her telles alle elever, uavhengig av om de har gått på offentlige eller private videregående skoler. Direkte overgang til videregående gir lavest frafall.

Andel elever som startet vg1 direkte fra ungdomsskolen

Det er markant forskjell i gjennomføringsgrad i videregående opplæring mellom de som starter studieforberedende utdanningsprogram det året de fyller 16 år og elever som starter når de er 17 år eller eldre. For elever som startet på grunnkurs det året de fylte 16 år har 84 prosent studiekompetanse etter fem år innen de starter studieforberedende utdanningsprogram, mens for de som startet det året de fylte 17 år har bare 41 prosent oppnådd studiekompetanse innen samme periode.

Så å si alle kommunens ungdommer starter i videregående skole etter gjennomført grunnskoleopplæring. De aller fleste starter et videregående opplæringsløp på Fosen videregående skole. Grunnskolen i Ørland har egne rutiner for overgangen ungdomstrinn – videregående skole for å sikre en god oppstart og forhindre frafall i videregående skole.

8. System for oppfølging

8.1. System for skolebasert vurdering

Skolebasert vurdering vil si at skolen vurderer om organisering, tilrettelegging og gjennomføring av opplæringen bidrar til å nå målene som er fastsatt i LK06. Skoleledere har ansvar for å gjennomføre vurderingen jevnlig, og skoleeiere har ansvar for å påse at den blir gjennomført. Ørland kommune har egen plan for gjennomføringen av skolebasert vurdering, sist revidert høsten 2017.

I tillegg benyttes det digitale verktøyet 1310.no for oppfølging og rapportering i henhold til pålagt kvalitetssystem.

8.2. Skoleeiers styringsdialog

Ørland kommune har vedtatt årshjul som beskriver styringsdialogen mellom grunnskole og skoleeier. Årshjulet beskriver ulike tema til drøfting gjennom året, kartlegginger, rapporteringer og undersøkelser som skal gjennomføres for både å gi skole og skoleeier kunnskap og kjennskap til innhold og status for egen grunnskole drift.

9. Oppsummering

9.1. Læringsmiljø

Et godt læringsmiljø er sammen med dyktige og kompetente ansatte den viktigste forutsetningen for barn og elevers læring. I vedtatte kommunedelfplan for oppvekst 2017 – 2020 er barn og elevers læringsmiljø særlig vektlagt som ett av fire prioriterte kvalitetsområder.

Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter, og ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Barnehagen skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap.

I Ørlandsbarnehagen skal barna være aktive medskapere i egne lærings- og utviklingsprosesser. Personalets evne til å fange opp barns kroppslige og verbale uttrykk, tolke dem og svare på uttrykkene på en anerkjennende, tydelig og ansvarlig måte er av avgjørende betydning. Personalet skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter, samt stimulere barnets egeninnsats og skaperevne gjennom problemløsende aktiviteter.

Som klasseleder er det lærerens ansvar å skape gode relasjoner til elevene og et godt sosialt samspill i klassen. I skolesammenheng er lærerens relasjonskompetanse knyttet til hans eller hennes evne til å se den enkelte elev på vedkommendes egne premisser. Voksne med høy relasjonskompetanse skaper trygghet, motivasjon og rom for mestring gjennom sin klasseledelse. Gode lærer- elev- relasjoner trenger tydelige og gode rammer. Sammenhengen mellom klasseledelse og positive relasjoner mellom lærer og elev er godt dokumentert gjennom forskning. God klasseledelse handler om hvordan læreren leder elevenes læringsarbeid. Et godt læringsmiljø i Ørlandskolen skal være læringsfremmende, skape motivasjon og gi opplevelse av mestring. Skolene skal gjennom observasjoner, samtaler og elevundersøkelser til en hver tid ha oversikt over kvaliteten på læringsmiljøet. Elevene skal oppleve å ha medvirkning i eget læringsarbeid. Deltakelse i avgjørelser omkring egen læring bidrar positivt i form av utvikling av sosiale relasjoner og

motivasjon for læring på alle trinn.

Kjennetegn – gode læringsmiljø i Ørlandsbarnehagen.

- Ansatte har høy bevissthet om betydningen av voksen - barn-relasjonen og utfører denne i praksis.
- Barna opplever trygge, forutsigbare og ivaretagende omgivelser.
- Barna uttrykker stor grad av glede, trivsel og velvære når de er i barnehagen.
- Barnehagens omgivelser støtter og anerkjenner, språklegger og hjelper til med å regulere barnets ulike følelser.

Kjennetegn – gode læringsmiljø i Ørlandskolen.

- Læreren har høy bevissthet om betydningen av relasjonen lærer – elev og tar ansvar for denne relasjonen.
- Læreren har etablert et positivt klima i gruppen med høye forventninger til eleven og god arbeidsro.
- Undervisningen er godt forberedt og gjennomføres med tydelig og god struktur.
- Læreren gir direkte instruksjoner om arbeidsinnsats og tilbakemeldinger på læringsmål og atferd.
- Elevene opplever å ha et læringsfremmende miljø uten mobbing og krenkelser, og de gir uttrykk for tilbakemelding om stor grad av trivsel og at de har venner på skolen.
- Skole- og læringsmiljø preges av høye forventninger til elevene og lærere og foreldre bidrar til opprettholdelse av høyt «læringsstrykk».
- Undervisningen er preget av god «læringsledelse» – lærere som evner å lede, organisere og legge til rette for læring.

Elevene i Ørlandskolen har over flere år rapportert på et samlet læringsmiljø som er opplevd å være mindre motiverende for læring enn landet for øverig. Dette har grunnskolene sett på som en viktig utfordring i eget kvalitetsarbeid, og ledere og ansatte har i skoleåret 2017/2018 brukt både tid sammen med elever og tid til kompetanseheving i personalet på utvikling av gode læringsmiljø.

De samlede resultatene viser en positiv utvikling innenfor samtlige områder fra skoleåret 2015/2016 til skoleåret 2016/2017. Dette er en svært tilfredsstillende og gledelig utvikling når vi

vet hvor viktig læringsmiljøet er for elevenes læring. I sum er likevel resultatene under gjennomsnittet for elevene ellers i landet, men det kan se ut til at skolene har gjort et godt arbeid som det kan bygges videre på i inneværende skoleår.

Resultatene fra elevenes rapportering på mobbing i skolen er verdt å omtale for seg i denne sammenhengen. I Ørlandskolen arbeides det i forhold til «0-visjonen» innenfor dette området, og skolene har kunnet vise til svært positive tall de siste årene i forhold til landsgjennomsnittet. I 2016/2017 rapporterte 4,8 % av elevene både på 7. og 10. trinn at de hadde blitt mobbet 2-3 ganger pr. mnd eller mer. 4,8 % i denne sammenhengen betyr 3 elever til sammen på 7. og 10. trinn. Dette er ut fra kommunens visjon 3 elever for mye, men det positive i rapporteringen er at ingen av de 3 elevene har rapportert å bli mobbet daglig eller flere ganger daglig som også er svaralternativ i undersøkelsen.

9.2. Resultater

Den samlede oversikten for nasjonale prøver for skoleåret 2017/2018 viser betydelig bedre resultater enn forrige skoleår. Gjennomsnittlige «skalapoeng» i både engelsk, lesing og regning viser at elevene presterer på og over nasjonalt nivå. På 5. trinn viser skalapoengene at elevene i Ørlandskolen har en kompetanse som tilsvarer nasjonalt nivå i regning, og at de ligger henholdsvis et ½ år foran i engelsk og et ½ år bak i lesing. På 8. trinn viser skalapoengene at elevene i Ørlandskolen har en kompetanse som i snitt ligger foran nasjonalt nivå.

Resultatene fra 9. trinn viser at elevene på trinnet er noe bak nasjonalt nivå.

Resultatene for 5. trinn viser en betydelig forbedring i forhold til antall elever presterer på laveste mestringsnivå både i engelsk, lesing og regning.

Både i 8. og 9. trinn er det få elever på laveste mestringsnivå, og det er relativt mange som skårer på mestringsnivå 4 og 5.

Avgangskarakterene i 10. trinn viser at elevene går ut med økt kompetanse år for år, men Ørland ligger fremdeles litt etter landssnitt i grunnskolepoeng.. Eksamenskarakterene i norsk og matematikk er på godt nasjonalt nivå, mens engelsk dette året er betydelig under.

Skoleåret 2017/2018 viser en positiv utvikling særlig med tanke på redusert antall elever som presterer på laveste nivå både i lesing, regning og engelsk i 5. trinn. Trenden på ungdomstrinnet er også positiv med færre elever på laveste mestringsnivå samlet sett.

Oppvekstsektoren har de siste årene jobbet med tiltak for å heve kvaliteten i grunnskolen og dermed også bedre resultatene på de nasjonale prøvene og sluttkarakterene.

Tiltak det har vært arbeidet med er:

- Samarbeid med utdanningsdirektoratets veilederkorps om:
 - Lederskap og leders betydning og ansvar for læringsresultatene.
 - Styrke elevens utbytte av opplæringen gjennom kollektive prosesser i personalet.
 - Utvikling av analysekompetanse i ledergruppe/personalet for å styrke kvalitetsarbeidet.
 - Års- og utviklingsplaner som skal styrke arbeidet med mål og innhold i opplæringen.
- Statlig satsing – «Språkkommune»
- Satsing på **veiledet lesing** i småskolen.
- Regning som lokalt satsingsområde fra skoleeier.
- Klasseledelse – utvikling av lærernes evne til å lede klasser og undervisningsforløp
- Relasjoners betydning for læringsprosessen.
- Erfaringsdeling, kollegialt samarbeid, voksenrolle og den enkelte ansattes kompetanse og kvalitet i arbeid med grupper og det enkelte barn og den enkelte elev.
- Lærende skole – lærende nettverk.
- Bruk av styringsdata i forbedringsarbeidet.
- Kompetanseheving av lærere innenfor programmet **Kompetanse for kvalitet**.

I tillegg er det via kommunedelplan for oppvekst 2017-2020 vedtatt kommunale målsettinger og valgt strategier og kvalitetsområder i arbeidet med å nå disse.

Ørland kommune har også utarbeidet en lokal handlingsplan for tidlig innsats og tverrfaglig samhandling for å styrke arbeidet med opplæringen i en tidlig fase av opplæringsløpet. Større fokus på tidlig innsats vil være et

virkemiddel for å heve kvaliteten og bedre resultatene både på kort og lang sikt.

Som en av fire kommuner i Trøndelag ble Ørland kommune valgt til å delta i Utdanningsdirektoratets satsing på språkkommuner.

Hovedmål for den kommunale strategien:

1. *Alle barn og unge i Ørland kommune får utnyttet sitt læringspotensiale.*
2. *Alle elever gjennomfører videregående opplæring.*
3. *Språkstrategien for Ørland kommune skal sette språkarbeidet i en strukturert sammenheng gjennom hele læringsløpet.*

Ørland kommune vil med denne strategien:

- Styrke de ansattes kunnskaper, ferdigheter og holdninger til språk, lesing og skriving gjennom å utvikle en felles forståelse og et felles språk hos de som jobber med barn. Dette skal jevne ut forskjellen mellom barnehager og skoler i Ørland kommune.
- Ansattes kompetanse i språk, lesing og skriving gjør at tiltak settes inn med en gang i barnehage og skole når problemer avdekkes eller oppstår – tidlig innsats. Dette gjennom å tidlig fremme kognitive ferdigheter som språkarbeid, lesing og skriving, og fremme affektive faktorer som motivasjon og holdninger.
- Endre praksis av arbeidet med språk, lesing og skriving på alle avdelinger og i alle klasserom.
- Ha en helhetlig leseopplæring i hele læringsløpet.

